

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZALLODASOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCZÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGEDEK ÉRDEKEIT FELKAROLO SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 32 kor. | Negyedre . . . 8 kor.

Félévre . . . 16 kor. | Egyes szám ára . 1 „

LAPTULAJDONOS ÉS KIADÓ:

IHÁSZ GYÖRGY
ÖRÖKÖSE

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, IX., Ferenc-körút 22. Telef.: József 22-81

Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

Kiadóhivatali órák: délután 3—5 óráig.

Mozgóképek.

Valljuk meg: szégyenkezünk.

mert napról-napra vendéglősök, szállodások megbüntetéséről olvasunk a lapokban. A Hungária vendéglősét, vagy a Felsőmargitsziget vendéglőjének a bérlőjét úgy büntetik, mint a VIII. ker. egyik-másik kis borozójának a tulajdonosát. Miért büntetik? Árdrágításért. Bizony, bizony: szégyenkezünk. Tisztes iparunkról úgy is napról-napra a legkomiszabb támadások kapcsán írnak a lapok. Ma már odajutunk, hogy, a kabarék és vicclapok leggyűlöltebb alakjává torzítják a vendéglősöket. Addig azonban mindez a dolog csak szóbeszéd volt, a hozzánemértés fogvicsorgatása, míg ujabban névszerint rá nem tudtak és tudnak mutatni erre és arra a vendégfogadóra, akit a rendőrség árdrágításért elítélt. Ez már tény. Ez már nemcsak általános feccségés a vendéglősök telhetetlenségéről. Uraim, szaklarsak: vigyázzunk. Mi tudjuk jól: milyen sok a baj. De mégis újra és újra azt kell kérnünk tisztes iparunk becsülete érdekében: soha, soha át ne lépjük, meg ne szegjük a hatósági rendelkezéseket. Higgyék el: a becsület még jó üzlet lesz és nem is sokára. Mikor? Az egyre közelebb deris Békében.

Zeidl Vencelt,

az árdrágító hentest mégis csak törölték hát a fővárosi bizottsági tagok sorából. Az csak a furesa, hogy az igazolóválasztmánynak azt kellett felfedezni most, hogy Zeidl Vencel ur nem is magyar honos. Tehát nem azért törölték, lám, a fővárosi bizottsági tagok sorából, mert árdrágításért jogerősen elítélték ő kolbász-király uraságát több ízben is. Nem ezért, hanem azért, mert most kisütötték róla, hogy a magyar sonka derék mestere nem is honpolgár. Valóban, gerinctelenebb nációja nincs nálunk a földkerekségnek. Jöhet hozzánk akárhonnán akárki. Azt se kérdezzük: mi volt, mit tud, mit akar? Nem tud magyarul? Baj is az? Tudunk mi minden nyelven s beszélünk vele az ő gajdoló, rikácsoló vagy nyekergő nyelvén! Nem magyar a neve? Baj is az. Ilyen utolsó náció vagyunk mi.

A nyolcadik hadikölcsön.

Irtá: Gyökössy Endre dr.

Ki hitte volna, hogy nyolcszor is össze kell adnunk egy-két magyar milliárdot, hogy a magyar földet védő katonák testét jó ruhával fődhessük és szájába a nehéz harchoz szükséges napi falatot minden körülmények között biztosítjuk?

Ki hitte volna?

Talán a negyedik hadikölcsön kibocsátása idején irtam, hogy az a kölcsön lesz a — Győzelem és a Béke hadikölcsöne.

Tévedtem. De tévedett más is. A legnagyobbak, a legbeavatottabbak is tévedtek. Meri-e ember vagy isten mondani még egyszer, hogy itthon lesz minden katona: mire a falevelek lehullanak?

Bizonyosan nem meri.

És mi mégis nagy hittel nézünk a jövőbe. Mi mégis azt mondjuk, hogy a Győzelem és a Béke hadikölcsöneit jegyezte eddig is minden hazája biztosságával, jólétével, kulturájával és függetlenségével komolyan törődő dolgos, tanult és lelkes magyar.

Hisz már ha Keletre nézünk: a Béke és a Győzelem drága két csillag-napja tündököl reánk.

Az oláh hiéna és a szláv óriás már rákényszerült a Békére. De álmódó, naiv az a magyar, aki azt hiszi, hogy nem a magyar és német fegyver és lélek és izom győzelme kényszerítette őket az áldásos Békére.

Bizony, bizony: győzelem vezet Nyugaton is a Békéhez és győzelemmel kell a délkeleten ágaskodó olaszt is békére kényszeríteni. Mert hiába akarok én megegyezni azzal, akinek a szavai közt, a szótárában a *megegyezés* szava ismeretlen.

Ha van Isten: elsegit bennünket ezekhez a győzelmekhez is. És azért kell éppen minket a Győzelemhez segítenie, mert mi hajlandók lettünk volna a becsületes, férfias, komoly megegyezésre is.

De ehhez a Győzelemhez még pénz kell, mert ezért a győzelemért még harcolnak katonáink.

Se isten, se ember, se vállalkozás, se üzlet áldása nem lehet azon a pénzen, amit hitványan el akar valaki rejteni az új hadikölcsön elől.

De nincs ilyen magyar ember.

A magyar ember okos és hazája földjét áldozással szerető.

Az okos ember pedig jól tudja, hogy a mai háborus viszonyok közt üzletnek, befektetésnek is legjobb a hadikölcsön.

A jó magyar embernek pedig legdrágább kincse mégis a hazája. S az kéri most tőle jó kamatért kölcsön a pénzét.

Van-e hát, aki oda nem adja?

Nincsen, nincsen!

Nem lehet!

Uradalmi fajborokat szállít és közvetít Schwarcz Béla
(Tolna-megye) borbizományos Nagydorogh

Papirszalvétta kávések és vendéglősök részére nagy étkező szalvéták és abroszok.

SALZER J. papirszalvétta gyárában Budapest, IV. ker., Ferenc József-rakpart 15. sz

Idegenforgalom és a szállodások

Irta: Kiss István dr.

A mai háborus idegenforgalmat egyre jobban érezzük. S a minek békeidőben igazán örülnünk volna, az most sok bajt zudít szállodásainkra és vendéglőseinkre, mert ma a megszállt idegenek élelmezése nagy gondot ad.

Ma például, ha mást nem is említünk, a tojás és vajhiány, sok nehézséget okoz, mert hisz e két élelmicikk a legfontosabb közé tartozik.

Pedig a vidékről szállodásaink beszerezték volna már eddig is e cikkeket, de érhetetlen okokból megtagadta a hatóság a tojás szállításhoz kívánt szállítási igazolványok kiadását.

A mikor nem régen a vasuti tarifát emelték, azt hittük, hogy csökkenni fog az idegenforgalom. De úgy látszik: rá jöttek a külföldön, hogy nálunk terem a legjobb buza, a legjobb bor, itt van a legélvezetesebb zsir stb.

Hogy a vasuti tarifa emelésének az idegenforgalomra való hatását szakszerűleg megismertethessük, közöljük az egyik tekintélyes utazási iroda vezetőségének erre vonatkozó nyilatkozatát:

A vasuti szállítási díjak emelése elkerülhetetlen volt, mert mindenféle anyagnak folytonos áremelkedése és a vasuti alkalmazottak fizetésének emelése feltétlenül kellett, hogy a vasuti tarifa emelését eredményezze.

Az idegenforgalom szempontjából tehát semmi kifogást sem tehetünk a vasuti szállítási díjak emelése ellen annál kevésbé sem, mert az említett okok miatt nem csak nálunk, hanem külföldön is mindenhol emelték a vasuti díjakat.

A szórakozásból utazóknak pedig egyéb kiadásaihoz képest a vasuti költségek képezik a legcsekélyebb kiadásait.

Egyesületi társas utazásoknál, valamint egyes fürdőhelyekre és nemzeti ünnepélyekre szóló utazások alkalmával az új tarifa szerint a vasut kedvezményeket adhat.

Ha pedig ez köztudomásává válik, akkor a társasutazások szokásba jönnek.

A csoportos utazáshoz való kedv lassan elterjed és ilyenféle utazásokra szóló propaganda fog keletkezni, vagyis az idegenforgalmat a vasuti tarifaemelés, nem hogy csak nem hátráltatja, hanem előnyösen befolyásolhatja.

Megállapítjuk ehhez még azt is, hogy a mai pénzbőség mellett igazán nem jöhet figyelembe a tarifaemelés az idegenforgalom kérdésénél.

Azt is tudja mindenki, hogy nálunk bekövetkezett nagy idegenforgalom legfőbb oka nem a szórakozás és tanulási vágy, hanem a mai gazdasági helyzet, az élelmi cikkekkal, mezőgazdasági terményeinkkel üzött nemzetközi kereskedelem.

Idegenforgalmunk már annyira nagyobboldott, hogy meglévő szállodáink kevésnek bizonyultak és ez indította a főkapitányságot is arra az intézkedésre, hogy a kisebb fajta szállodákat arra szorítja, hogy azok szobái-

kat — új butorokkal, új fehérneműekkel ellátva — az idegenforgalom befogadására alakítsák át.

Meg vagyunk győződve, hogy a kis- és középszállodások örömmel vették az intézkedést, mert hisz az új rendszer számukra az eddiginél jobb, tisztább és jobban fizető közönséget hoz.

Igazán itt az ideje, hogy sokan tisztában legyenek azzal, hogy a kisebb és középszállodások, akiknek szintén iparendélyük van s akik tényleg ilyen ipart üznek, össze ne tévesztessenek a csak rendőri engedély alapján gyakorolt »nyilvános találkahelyek« tulajdonosaival.

A budapesti közép- és kisszállodások ipartársulata, mint értesültünk e tárgyban még e hó folyamán közgyűlést fog tartani, ahol ki fog derülni azután, hogy ők maguk is azt óhajtják a legjobban, ha őket rendes iparosoknak és nem pedig zug »garni«-szállodásoknak tekintik.

Reméljük, hogy az Idegenforgalmi hivatal is tesz valamit érdekünkben, mert elvégre 40—50 szálloda ezernél is jóval több szobájával jelentős szerepet játszik nem csak az idegenforgalom, hanem a fővárosi lakás-mizéria szempontjából is.

Anyagi sérelmet pedig semmi esetre sem fognak szenvedni, mert az új rendszer folytán bizonyos magasabb szobabéreket fognak részökre engedélyezni.

A vendéglői étkezés újabb szabályozása és a vendéglői jegyrendszer.

49,776/1918—VIII. tan. szám. A tanács az országos közlelmezési hivatalt vezető m. kir. miniszter urnak 74,490/918. számú rendelete alapján vendéglőkben, szállodákban, kávéházakban, kávémerésekben, kiftőkben, penziókban, egyesületi jellegű és más hasonló étkező helyiségekben 1918. évi május hó 1-től kezdődőleg az ételek kiszolgáltatására, valamint a vendéglői jegyrendszer bevezetésére nézve a következő rendelkezéseket lépteti életbe.

I. A vendéglői étkezésnek legutóbb történt szabályozása tárgyában 1917. évi november hó 9-én 91,486/917—VIII. tan. sz. alatt kibocsátott hirdetményben a kiszolgáltató ételek minőségére, mennyiségére, súlyra és egyéb módozataira, nemkülönben a főzeléknek husfeltéttel, valamint a polgári teritéknek a déli és esti étlapon való feltüntetésére és az utóbb említett ételeknek kiszolgáltatási idejére vonatkozólag foglalt összes rendelkezések — a főzelék husfeltételnek, valamint a polgári teritéknek az alábbiaknak közölt árait kivéve — továbbra is érvényben maradnak.

Főzeléknek husfeltéttel az ára 3 K 60 f-nél több nem lehet.

Polgári teriték:

a déli teriték ára, amelynek fogásai: leves, főzelék husfeltéttel és tészta 5 K 20 f-nél vagy

leves, hus főzelék körettel és tészta 7 K 80 f-nél az esti teriték ára, amelynek fogásai főzelék hus feltéttel és tészta 5 » 20 »

vagy előétel, hus főzelékkörettel és tészta, (vagy előétel helyett sajt, vagy gyümölcs) 7 » 80 » több nem lehet.

Ezek az árak csupán a legmagasabb mértéknek tekinthetők és ehhez képest azok a vendéglők, amelyek kevesebb üzemműkösséggel dolgoznak, ugyancsak a kifőzők is csak megfelelően alacsonyabb árakat számíthatnak.

Az e részben figyelembe veendő közlelmezési irányelvek meghatározását és a vendéglőknek a fentiek szerint való osztályozását a felmerülő konkrét esetek kapcsán az Országos Árvizsgáló Bizottság fogja végezni.

II. A vendéglői étkezésnek ezen újabb szabályozásával kapcsolatban a tanács az országos közlelmezési hivatalt vezető m. kir. miniszter urnak fenthivatkozott rendeletében foglalt felhatalmazás alapján ugyancsak 1918. évi május hó 1-től kezdődőleg az állandóan Budapesten lakó és rendszerint vendéglőben étkező részére a vendéglői jegyrendszer bevezetését is életbelépteti és erre nézve a következőket teszi közhírré.

Minden budapesti lakosnak joga van élelmezési jegyének beszoigáltatása ellenében vendéglői jegyekre.

A vendéglői jegy kiszolgáltatása akként történik, hogy az illető az illetékes lisztbizottságnál élelmezési jegyét beszoigaltatja. A lisztbizottság a jelentkezőnek, amennyiben az élelmezési jegyének május hó 1-től kezdve esedékes szelvényei beváltva még hincsenek, ennek ellenében a vendéglői jegyet az összes étkezési szelvényeivel együtt kiszolgáltatja.

Abban az esetben, ha a jelentkező fél az egyesített élelmezési jegyének szelvényeit a hónap egy részére már beváltotta volna, arra az időre a vendéglői jegyének megfelelő étkezési szelvényeire igényt nem tarthat.

A május hónapra szóló vendéglői jegy lejártával a jegy tulajdonosa a vendéglői jegy fejrészének visszaadása ellenében a lisztbizottságnál átveheti a június hóra érvényes vendéglői jegyet.

Amennyiben az illető a következő hóra esedékes vendéglői jegyet igénybevenni nem kívánna, ebben az esetben ugyancsak a vendéglői jegy fejrészének beszoigaltatása ellenében részére a lisztbizottság kiadja az ezen hónapra szóló egyesített élelmezési jegyet.

A vendéglői jegy, amely egy hónapra szól, 62 étkezési szelvényt tartalmaz. Ezen vendéglői jegy egy-egy szelvényének beváltása ellenében az említett étkezőhelyiségek tulajdonosai egy-egy ebédet vagy vacsorát a megállapított kedvezményes áron kiszolgáltatni tartoznak, tehát ugyanannyi (déli — esti) étkezésre szól. Ezenfelül a vendéglői jegynek van még 4 szelvénye, amelynek ellenében annak birtokosát 25 dkg. cukor,

10 dkg. hadikávét, 10 dkg. vaj és 1 dbf. hadiszappan is megilleti.

A vendéglői jeggyel étkezőknek az a kedvezmény biztosított, hogy a főntebb megjelölt étkezési helyiségekben az illető étkezőhelyiségek tulajdonosai részükre a főzelek husfeltétet az egyidejűleg megállapított 3 K 60 f helyett 2 K 80 f árban, a polgári terítéket pedig az egyidejűleg megállapított 5 K 20 f, illetve 7 K 80 f helyett 4 K, illetve 6 korona árban kötelesek kiszolgáltatni.

Ezen hirdetményben felsorolt étkezőhelyiségek tulajdonosai részére a főváros hatósága a náluk vendéglői jeggyel étkező vendégektől beszédett jegyszelvények ellenében az alább megjelölt és meghatározott mennyiségű élelmiszereket fogja kiszolgáltatni és e célból a vendéglői jegy minden egyes étkezésre szóló szelvényének a kiutaladó élelmiszerekre vonatkozó értékét 8 gramm zsirban, 8 gramm cukorban, 150 gramm burgonyában és 30 gramm szárazfőzelékben állapítja meg.

A beszédett vendéglői jegyszelvények 500 darabonként borítékban elhelyezve a Központi Liszthivatalba (IV. ker., Szervita-tér 8.) beszolgáltatandók és ennek alapján fogja az említett hivatal az illető étkezőhelyiségek tulajdonosai részére a fősorolt megfelelő mennyiségű élelmiszereket kiszolgáltatni.

Aki ezeket a rendelkezéseket megszegi, vagy azokat kijátsza, hat hónapig terjedhető elzárással és 2000 kor.-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntethető.

Többtermelő és jövedelmező gazdálkodás.

Irtá: Zulawsky József kir. pénzügyi titkár.

A világháború negyedik évében kevés ember akad, kinek figyelme a többtermelés égető szükségességére rá ne terelődött volna; így tehát bátran elmondhatjuk: »Sohasem volt annyira szükséges és időszerű, mint most, azzal foglalkozni, hogyan és miképpen boldogulhatna a jövőben, annyi anyagi és véráldozat meghozatala után édes magyar hazánk és annak népe.«

Harcincéves gazdai tapasztalatommal, úgy is, mint tényleges gazda, úgy is, mint közpályán működő megfigyelő gazda, arra a szomorú meggyőződésre tettem szert, hogy hazánkban igen sok nagy-, közép- és törpebirtok nincsen a többtermelő és jövedelmező gazdálkodás okszerű követelményeinek megfelelően felszerelve, kezelve és kihasználva.

Minden igaz magyar embernek éreznie kell, hogy erős, okos és szorgalmas mezőgazdaság az egyik fő-fő ütőere a magyar nemzet fennállása és a nagyvilágban méltó helyének elfoglalása, birhatása és megtartása érdekében.

Igen megszívlelésre, és követésre méltó közmondások jutnak eszembe: »Segítsél magadon, Isten is megsegít«, »Akarjuk, hogy meg kell lennie, tehát meglesz«, »Gyenge magán-gazdaságok mellett erős államgazdaság el sem képzelhető.« (»Ahogyan vetsz, úgy aratsz.«) »Szántatlan földön gazt szoktak aratni.« »Nem használ az arany, míg a föld

gyomrában van.« A Világpiac, közgazdasági hetilap kiadásában megjelent igen értékes közlemények, báró Kuffner Károly ur eszméje, »Széchenyi István Liga«, nemzetgazdaságunk történetében a legnagyobbak helyét biztosítja neki.

Igaz, a Liganak mint társadalmi alapon létesítendő intézménynek híve nem vagyok, már csak azért sem, mert magánjellegű intézmények nálunk nem részesülnek abban a felkarolásban, elbánásban és kellő méltánylásban, mint ahogy azt az ügy érdeme megkívánná.

Hiszen, ha a társadalmi intézmény »Széchenyi István Liga« nálunk jó talajra találna, akkor már meg is valósult volna, de, sajnos, annyiféle az érdek, és a felfogás, hogy ezt az ideált, csakis törvények meghozatalával és szigorú végrehajtásával valósíthatnók meg.

Nálunk Magyarországon még a törvények által előírt kötelezettségek is igen sok esetben nehezen hajthatók keresztül; különösen ott, hol a magán- és tulajdonjog érintve van. Már pedig, ha célt akarnánk elérni, igen sok esetben összeütközésbe jutnánk egyes egyének ellenkező nézeteivel s így, társadalmi úton vajmi keveset érhetnénk el.

Az államháztartás vezetőinek a feladatuk az, hogy minden erejükkel odahassanak, hogy észszerűen és következetesen alkalmazott rendelkezésekkel javítsák a meglévő hiányos állapotokat.

A Liga intézménynek nálunk igazán nincsen talaja — hogy nincsen, igazolja az az állapot, miszerint báró Kuffner Károlynak nem csak eszméjét nem karolták fel — hanem a más praksisban bevált és kézzel foghatóan beigazolt gazdálkodási rendszerét, nagyon, de nagyon kevés gazdaság tette magáévá, különösen gazdaságaitól távol fekvő birtokokat értem ezalatt.

A legjobb bizonyíték, hogy a közel fekvő gazdaságok, különösen a bérlők igen sokat iparkodnak elsajátítani és felhasználni a jól irányított és jövedelmezően kezelt nagy gazdaságoktól — de merem állítani azt is, hogy a közép- és törpe birtokosok szintén törekcsenek a jó és hasznos példát követni — de csak azért, mert látják az eredményt és boldogulásukat, no meg fáradozásaik gyümölcsét.

Ha körül tekintünk az ország különböző vidékein, ahol a nagybirtokok jól — észszerűen — a belterjesség követelményeinek megfelelően vannak kezelve, ott a közép- és törpe gazdaságok összehasonlíthatatlanul jobban lesznek kezelve, kihasználva és felszerelve, mint ott, hol a nagy birtokok az ezeltől 50 évvel divó gazdálkodási rendszert követik.

Az okszerű tenneles fokozása a gazdasági társadalom kötelessége, az okszerű továbbintézés a kormányok feladata. A kormány helyzetét a mai világháború és a vele járó komolyidők e téren megkönnyítik, mert akkor, amikor a kötelességteljesítésénél igényelheti a háza polgárainak életét, akkor feltétlenül követelheti a vagyonnak is okszerűbb és hasznosabb kezelését az ország és a polgárok javára, s így a kivételes

hatalmi jog alapján meghozható a megfelelő rendelkezés.

Vegyük csak egy néhány példát, és mindjárt igen sok millió métermázsza gabonafeleség, egyéb gazdaságilag termelt és a gazdasági ipar által előállított sokféle szűkségleti cikk-többlet áll rendelkezésünkre.

1. A hitbizományok, főpapi nagybirtokok, főúri uradalmak, nagyobb közép birtokok. Elég volna egy kis statisztikát összeállítani és szembe helyezni a közismeretes szakszerűen és okszerűen kezelt báró Kuffner Károly diószegi, néhai báró Sturmmer Ágoston tarcali, birtokait s az állam kezelésében lévő ménesbirtokokat (Mezőhegyes) és még jónéhány más nagyobb gazdaságot, azonnal tiszta képet nyerhetünk, miért kell az okszerű kezelést és beruházást törvényileg szabályozni.

Minden nagy birtokot lötelezni kellene arra, hogy a körülményeknek megfelelően mezőgazdasági őstermelés mellett a célszerűséghez mérten mezőgazdasági ipar teremtésével mennél nagyobb mértékben járuljon az állam anyagi jólétének felvirágoztatásához.

Minden nagy birtoknál beruházási %-ot törvényileg megállapítani, a tiszta jövedelemnek bizonyos részét rendelkezési alapba helyezni és ebből az összegből különféle, okszerű befektetéseket eszközölni, így igen hamar beállana a termelési többlet az egész vonalon.

A hitbizományi és főpapi birtokoknál csak 1—1 évig az évi jövedelem 50%-a a birtok felszerelésre volna fordítandó, később pedig a bizonyos %-ot megterhelve kevesebb jövedelemre legyen szorítva az utód; mindenesetre szigorúan kötelezni kell törvényileg, hogy a nagybirtokok (uradalmak) mintagazdaság alapelvei, módozatai szerint legyenek beruházva és kezelve.

A még ma is divó rendszer egyes nagyobb uradalmaknál az, hogy egy-egy gazdatiszt 3—4—5 ezerholdas területű gazdaságot kezel oly módon, hogy a külső gazdasági kezelés mellett végző az irodai munkálatokat is; hiszen félig józan gondokozású és bármilyen csekély tapasztalatokkal rendelkező szakember röktön meg képes itélni, hogy ily viszonyok között képtelenség csak félig is okszerűen és az állam érdekeinek is megfelelően jó gazdálkodást jól végezni.

A gazdaságok beosztása, nagysága olyan legyen, hogy azt a kezelő-intéző mindig teljesen áttekinthesse, és a gazdaságban előforduló összes mozzanatokról, változatokról úgy az őstermelési részről, valamint a gazdasági iparban, előálló mindenféle intézkedést rövid idő alatt megtesse.

Tapasztalat bizonyítja állításom helyességét ott, hol kellő időben és kellő viszonyok között megtörténik a helyes rendelkezés, ott meg is van annak úgy az erkölcsi, valamint az anyagi jutalma, természetes mindenkor körültekintéssel, de gyorsan kell intézkedni. Hogy pedig, ezen elveket megvalósíthassuk a gazdaságok nagyságát mindenkor a kezelő fizikai és szellemi erejéhez mérten kell megállapítani.

Még van Magyarországon olyan nagyobb

gazdaság, hol a gabona termelésen kívül, de mindig a helyi viszonyokhoz alkalmazva ne lehetne belterjes gazdálkodást is üzni. A belterjességet persze nem szó szerint, illetve ideálisan értem, mert az majdnem keresztülvihetetlen fogalom, hogy mindazt amit termelünk és előállítunk egyuttal iparilag is feldolgozzuk, hanem igen is, igen sokféle gazdasági terményünket dolgozzuk fel annyira, hogy ne mint teljes nyersanyag kerüljön a piacra.

A nagybirtokok egyesülésével, ugyszintén a kis és törpe birtokok levonásával igen sok gazdaságban felállítható lenne: cukorgyár, malom, hus, zöldség és gyümölcs konzervgyárak, kender- és lengyár, gyufagyár, butorfa, épület, vasuti talpfák, hordó dongafa, a gazdaságokba szükségelt összes faanyagból készült eszközfát előállító fűrésztelepek, mész és cementgyár, téglagyár, bőrcserzőgyár, sajt és vajgyár, szeszgyár, műtrágyagyár, stb., stb. Marha, sertés, birka, báromfi hizlalás, méhészeti telepek; nemkülönben egyesülés folytán a közlekedő utaknak okszerű felépítése motor és gazdasági vasutakkal, csatornázások, szivattyútelepek létesítésére, ott hol vízhiány van szélkerékkel, motorokkal, vizelárasztó öntözőtelepek létesítésére, artézi kutak furása, az artézi viznek felhasználása közegészség céljára, valamint a gazdaság sokféle ágazatánál, víztelepek kertgazdaságok, haltenyésztés stb., stb.-nél.

Minden gazdaságban a helyi viszonyoknak, terepviszonyoknak éghajlati viszonyoknak megfelelően legyen külön-külön állat nevelés — különféle állat tenyésztésére berendezett intézmény, hogy ezzel biztosítva legyen a takarmányfélések okszerű és hasznos felhasználása és a kellő trágya szükséglet a gazdaság részére.

Igazán ritka gazdaság az, ahol okszerűen ne lehetne méhészettel foglalkozni s még ritkább hely az, ahol egy kis fáradsággal ne lehetne jövedelmezővé tenni ezen termelő ágazatot, alig nevezhető számadatilag nagyobb beruházásnak a méhészettel járó berendezkedés s igazán csekély munkával kevés tőke befektetéssel igen szép jövedelmet hoz; mézen kívül, a mellék termények is tekintélyes anyagot nyújtanak az iparnak különféle ágazatainál.

A haltenyésztés felkarolásánál szintén igen szomorú az eredmény, mondhatnám elhanyagolt Magyarországon, pedig mennyi természetes halgazdaság keletkezhetne igen csekély tőkével egy kis vállalkozással. Igazán alig van nagyobb uradalom, nagyobb közép-birtok, ahol a haltenyésztés a gazdának hasznára az állam polgárainak jóvoltára ne volna létesíthető, beállítható. Természetesen igen sok gazdaságnál úgy van, hogy irtóznak a tulajdonosok a befektetéstől, a kezelők pedig

nem igen forszírozzák az új intézményeket, mert több dologgal és gonddal jár, amit a tulajdonos nem szívesen díjaz külön, és így nem is igen erőlködik a kezelők egy része azon, hogy több legyen a gondja és dolga, a fáradságáért pedig elmaradjon a jövedelme. Tessék minden új intézménynél díjazni a létesítőket abban az arányban, amint az a gazdának, illetve a tulajdonosnak jövedelmét szaporítja, akkor haladni fogunk a többtermelő és jövedelmező gazdálkodás eredményes fejlődése útján.

Csak egy példát, akkor, amikor a természet maga gondoskodik arról, hogy a felvidéki patakokban mennyire díszlik a pisztráng, a rák stb. stb. miért nem lehetne azt mesterségesen fejleszteni. Igen sok erdésztől hallottam: igen szívesen és nagy kedvvel csinálnák a termelést csak szabadna berendezkedni. Persze ilyen beruházásokra kevés hely kivételével pénzt nem engedélyeznek, pedig igazán kicsi tőkével szép jövedelmet érhetne el a gazda és az állam polgárai is elvolnának látva a ma még igen sok ember által ismeretlen táplálékkal.

Szigoru kötelezőségévé kellene tenni minden birtokosnak, hogy a visszabálozások által keletkezett elzárt holt medrekben még akkor is, ha náddal, sással, kákával vagy bármiféle növény vagy faféleséggel vannak is benőve a medrek, a haltenyésztést a viszonyoknak megfelelően okszerűen üzembe hozzák. A lehalászással igen sokféle móddal ha nem is könnyűszerrel, de mégis igen jó eredmény volna elérhető. Ott, hol a haltenyésztés a talajok fekvése és a természetes vizek felhasználásával keresztülvihető, illetve beállítható, feltétlenül hatósági kényszerrel is kötelezővételt kellene kimondani az üzemnek felállítására.

A vadtenyésztést szintén kötelezővé kellene tenni, hiszen ez a gazdasági ágazat is igen hasznosan hajtható végre, úgy a mezőgazdaságban, valamint az erdészetnél, ha okszerűen és jó rendszer szerint lenne kezelve óriási mennyiségű táplálék kerül a közfogyasztás céljára, azonkívül egyéb mellék termékek is keletkeznek. Igaz, hogy sok helyen a vadak által okozott károkat igen rossz szemmel nézik, és a nem vadászó egyének a vadak által okozott károkat mindenkor nagyobbaknak itélik meg, mint amekkora hasznot vélnék a vad husából és a mellék termékekből kaphatni, pedig ezen állítás, igen sok esetben a szigorú számítás nélkülözi. A vadtenyésztésnél főleg az apró vad nevelése, nyul, fácán és fogoly aránytalanul kevés kárral jár. Igazán jelentéktelen károkat okoz az őz tenyésztés. A szarvas és vaddisznó már okoz néha nagyobb károkat, de ennek megakadályozására módjában van a gazdának, az okszerű kezeléssel.

A mezőgazdaságnál különösen az österme-

lésnél mindenkor és főleg a termelés irányításánál arra helyezendő a fősúly, hogy mindig olyant termeljünk amit a vidék már eddig is, mint fő terményt termelt, de ezt fokozni és javítani minden erőnek és tudásnak felhasználásával lenne üdvös és hasznos cselekedet.

Az erdő gazdaságok nemei a legprimitívebb módon lesznek kitermelve; bizony igen kevés erdőkitermelő fűrésztelepet s egyéb intézményt találunk gazdasági, illetve uradalmi házi kezelésben.

Az utakat illetőleg, különösen az Alföldön és más róna vidékeken kötelezővé kell tenni ipar vágányu uttestek létesítését, úgy hogy egy lóval is vontatni lehessen a fő úton, bármilyen esős időjárás mellett is. Eleendő kitérőt kell építeni a szélescsapású utaknál, a mellék utakat gazdasági lerakó sinekkel ellátni, hogy megközelíthetők legyenek a fő utak. Nagyobb kiterjedésű községeknél esetleg egy körzetbe tartozó községeknél motoros vasutak létesítését kötelezővé tenni községi részvénytársaság alapján, így mindenféle terményfélések könnyű szerrel volna szállítható a fővonalakhoz rengeteg igas erő megtakarításával.

A gép és motoros eszközök felhasználása a talajok megművelésénél feltétlenül kötelezővé tételre kimondandó, nagyobb kiterjedésű községeknél épen úgy, mint egy körzetbe tartozóknál lehetőleg részvénytársasági alapon, ezen eszközökkel a célszerűségnek és okszerűségnek megfelelően megművelni a földeket, ott hol szükséges feltétlenül altalajturással hajtani végre a talajok kezelését.

A kereskedelmi és iparkamarák mintájára, gazdasági kamarákat kell létesíteni; minden gazda legyen úgy bejegyezve mint a kereskedő avagy iparos; kötelezni kell különösen a közép, nagy és uradalmi birtokokat rendes könyvvitelre és azok törvényszéki hitelesek is legyenek, hogy ha az ellenőrző faktor betekintést akar szerezni, mindent láthasson.

Ugy a nagy, közép valamint a tömeges törpebirtokok kezelésénél rendes üzemtervet követelni, a nagy és közép birtokoknál részletes üzemtervet a törpebirtokoknál községeként és dülönként össze állítva, hogy úgy a hivatalos faktorok a helyszíni szemlék alapján az irányítást szakszerű alapon megadhasák és a gazdálkodást ellenőrizhessék.

(Folytatjuk.)

(o) Löwenstein M. utóda Horváth Nándor es. és kir. udvari szállító, Ferdinánd bolgár király-ut 4. szám. Telefon: 43—31. és József 39—88. Evtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kórházainak állandó szállítója. Fiók-üzlet: IV., Türr István-utca 7. Telefon 11—48.

HERCEG WINDISCH-GRAETZ LAJOS

pincészetel Tokaj — Sárospatak — Budafok

Tokaji Bortermelők Társasága R.-T. Tokaj

Legkiválóbb fajborok hordókban és eredeti töltésű palackokban. - Központi irodák: Budapest, IV. kerület, Váci-utca 27—33. (A Piaristák palotájában)

A kis- és középszállodák ügye.

Dr. Erdős Ferenc, ügyvéd.

A lakás és szálloda inségre tekintettel a főkapitányság rendeletet adott ki a szállodásoknak, hogy a szállodákban kizárólag utasoknak lehet szobát kiadni. A rendőrség eddig a szállodásokat csak akkor vonta felelőségre, ha a szállodákban keresetszerű prostitúciót állapított meg. Ezután azonban akkor is bünteti, sőt jogmegvonás és a szállodának rekvirálása fenyegeti a szállodást, ha szerelmes párokat talál a szállodában. Tudvalevő, hogy igen sok kis szálloda épen erre volt alapítva. Épen ezért ez a rendelet nagy zökkenést idézett elő. A budapesti kis- és középszállodások Ipartársulata ezért nyomban gyűlést hívott össze, hogy az érdekeltek anyagi érdekeit hathatósan megvédje és a kis existenciákat minden erejével támogassa. Az ipartársulat terjedelmes emlékiratot adott át Dr. Schreiber Emil főkapitány helyettes urnak. Ebben sorolta fel azokat a kívánságokat, amelyek az új berendezésekhez, az átmenetnek feltétlenül szükségesek. A legtöbb szálloda elhanyagolt állapotban van. A szállodások hatósági segítséget kérnek a hiányok pótlására.

Dr. Schreiber főkapitány helyettes ur a segítséget megígérte s azonnal érintkezésbe lépett Dr. Vita főv. tanácsos urral, s együtt értekezletre hívták a kerületi előjárókat, az idegenforgalmi vállalat igazgatóját s az érdekelteket. Itt alapos vita után határozat született, hogy a szállodák hatósági támogatásban részesítendők. Schaffer Jenő rendőrtanácsos ur és a katonai parancsnokság kiküldöttje egy nagy és egy kis szállodás a kerületi előjáróval élükön albizottságba küldettek ki. E bizottság e héten az összes kis és közép szállodákat sorra járják s megállapítják a hiányokat, valamint felemelik a szobáknak még a béke időben alacsonyan megállapított árát a mai viszonyoknak megfelelően. Megállapítják egyúttal azt is, hogy mely szállodák nem alkalmasak tisztességes szállodai célra.

A nem alkalmas szállodák tulajdonosai fel szólíttatnak arra, hogy találka hely engedélyt kérjenek. Ez esetben azonban csakis prostituáltaknak adhatnak szobát. Ha ezt sem teszik, akkor — amennyiben szállodáikat rendelet ellenesen vezetik, jogmegvonással és rekvirálással, ezenkívül 5 napi elzárással büntetik.

A szállodák segítségére szorulnak. Tatarozni kell a legtöbb szállodát; igen soknak berendezés pótlásra van szüksége. Agyhuzat, lepedő mindegyiknek kell. Mindebből kikoptak, ujjat nem kapnak. A főváros segítségével azonban a vászon központ ki fog utalni a szükséghez mérten vásznot.

Szükség van arra is, hogy a pályaudvaro-

kon utas elosztó iroda állíttassék fel, hogy az utasok közvetlenül irányíthatók legyenek.

De a legsürgősebb szükség az, hogy a razziák szünjenek meg; ezt a főkapitány helyettes ur megígérte s a szállodákat diszkrétan fogja megfigyeltetni s nem az eddigi módon fogják a razziákat megtartani.

Szükség van arra is, hogy a főváros engedje meg, hogy minden szálloda egy reklám lámpát világíthasson.

Azok a szállodák, kiknek szállodája alkalmatlan arra, hogy csak utas szálloda legyen, sürgősen jelentkezzenek az ipartársulatnál, nehogy a késedelem miatt nagy anyagi kárnak legyen kitéve.

Szerelmes Budapest! Lakásod nincs, szállodád nincs, hajlkétalan létél szabad szerelem. De nem sajnállak. A szerelem ötletes, a legrefináltabb, majd kieszeled, hogyan kell házasságlevelet szerezned, melyik oltárhoz vezet az imádott nőt. Tudom, hogy segíteni tudsz magadon, ezért nem segíték én.

MI AZ ÚJSÁG?

A garni-szállók. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy a főváros területén több olyan kisebb szálloda van, amely nem fogad be egész napra vagy több napra megszálló utasokat, hanem csak nappali szobákat ad ki s este tíz órától kezdve futóvendégeknek, szerető pároknak tartja fenn a szobáit. Negyven ilyen kisebb, egy- és kétemeletes szállót írt össze a rendőrség a panaszok alapján, s a főkapitány tegnap maga elé idézte mind a negyven szálló tulajdonosát és közölte velük, hogy nem fogja tovább tűrni ezt az állapotot. A legszigorúbban ellenőrzött mindezeket a szállókat, s attól a tulajdonostól, akinek szállodáját érkeztelen üzelmekben tetten érik, azonnal megvonja az iparengedélyt és szállodáját a lakásnév enyhítésére elrekkviráltatja. A megjelent szállótulajdonosok tudomásul vették a főkapitány közlését és ígéretet tettek, hogy alkalmazkodni fognak a rendelkezéshez. Végül arra körték a főkapitányt, hogy a lapok útján értesítse az egész ország közönségét arról, hogy ezentul bárki bárhol nyugodtan megszállhat, nem kell többé attól tartania, hogy este kizavarják szállodai lakásából.

A m. kir. minisztérium rendelete zsrifogó készülékek felállításáról. A Magyar Olaj- és zsrifogó központ r.-t. (Budapest, VI., Andrássy-ut 2.) feljogosított, hogy vágóhidakon, kórházakban, szállodákban, vendéglőkben, hentesek üzemi helyiségeiben és általában minden olyan intézmény, intézet vagy iparvállalat üzemi helyiségében, amelyknél feltehető, hogy az üzemnek a csatornában elfolyó mosogató és egyéb szennyvíze jelentékenyebb mennyiségű állati és növényi zsradékokat tartalmaz, a szennyvizet levezető berendezésbe saját költségén megfelelő számú Bowermann-féle szabadalmazott zsrifogó-készülék építhessen be. A zsrifogó-készülékek beépítését és rendeltetészerű használatát meg kell engedni. A részvénytársaság a felekkel szemben a zsrifogók felállításáért semmiféle költséget nem szá-

mithat fel. Az, akinek üzemi helyiségében a r.-t. a rendelet alapján zsrifogó készüléket beépített, köteles a zsrifogókban összegyűlt zsriszapot a szükséghez képest maga kiüríteni és a zsriszapot a nevezett r.-t. által rendelkezésére bocsátott gyűjtőhordókba önteni. A zsrifogó-készülékek kezeléséről és karbantartásáról egyebekben a r.-t. saját közegei által költségmentesen köteles gondoskodni. Tilos annak, akinek üzemi helyiségében a r.-t. zsrifogó-készülékét beépített, a zsriszapot felhasználás, feldolgozás, elidegenítés által vagy bármi más módon a nevezett r.-t. rendelkezése alól elvonni. A részvénytársaság köteles annak, akinek üzemi helyiségében zsrifogó-készülékét beépített, ezért, valamint a zsriszapnak gyűjtéséért, a részvénytársaság által átvett zsriszap-mennyiség után térítést fizetni, amelynek nagyságát, a zsriszap súlya szerint, a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg.

Megalakult az »Egisz«. A magyar fürdőhelyek eddig el voltak hanyagolva. Azokat a kincseket, melyek a Tatra klímájában, az erdélyi bércek gyógyvízeiben vannak elrejtve, nem tudtuk a magyar nemzeti vagyon megtermékenyítésére fordítani. Most, amikor a háború keserves tapasztalataiból azt kellett megtanulnunk, hogy a külföldi pénz megszerzése nehéz feladat és nagy anyagi áldozatokkal jár nekünk, mert az export- és import-mérlegünk rendszerint passzív szokott lenni, nem véletlen csupán, hogy előkelő pénzcsoportok az idegenforgalom fokozására gondolnak és nagy beruházásokkal igyekeznek a magyar fürdőhelyeket európai színvonalra emelni, hogy azokat érdekesebbé, keresettebbé tegyék, a legnagyobb komforttal lássák el; mert semmi sem bizonyosabb, mint az, hogy ha a csendes idők bekövetkeznek, a mi fürdőhelyeinket a világ minden részéből látogatni fogják azok is, akik üdülést vagy gyógyulást keresnek, azok is, akik világlátottságért, hasznos és élvezetes tapasztalatokért kelnek utra. Az »Egisz« most 30 millió koronát fektet bele a maga érdemes vállalkozásába és ez a beruházás gazdag hasznokat ad majd a részvényeseknek, mert külföldi pénzt hoz ide, anélkül, hogy ezért valamit exportálnunk kellene. Ugyanezen okból a magyar valutaértéket is emelni fogja ez a vállalkozás, mely nemcsak a kormány részéről, hanem a társadalom minden osztálya részéről is megérdemli a legnagyobb figyelmet, azért is, mert minden gyógyfürdő felkarolása és kényelemmel való ellátása egyszerűsége annak az országrésznek, melyben a fürdőhely fekszik, nagy területeit teszi értékesebbé és hasznosabbá, nemcsak, hanem új kereseti alkalmakat teremt és a régieket is bőségesebbé teszi. A szállodások, vendéglősök és kávéosok is sokat várhatnak az Egiszről.

A bor.

A bortermelési adó fizetése. A pénzügyminiszter értesítette a pénzügyigazgatóságokat, hogy a szőlőtermelő abban az esetben nem kötelezhető a bortermelési adó megfizetésére, ha termését a tőkén eladta. Ilyen esetekben a bortermelési adó megfizetésére az kötelezendő, aki a szőlőből a bort készíti.

Ötmillió bor- és gyümölcsértékesítő vállalat a Szerémségben. A szerémségi Rumában 5 millió korona részvénytökével új vállalat fog alakulni a szerémségi bor-, gyümölcs- és szilvatermés értékesítésére.

A balatonmelléki bor k. Balatonfüreden 300.000 korona alaptökével új részvénytársaság van ala-

Schaumburg Lippe herceg

udvari pincészete a Villányi pezsgógyár és borpince részv.-társ. elsőrendű országszerte bevezetett palack-borai mellett megkezdette kiváló minőségű régi pezsgőkészletének forgalomba hozatalát.

-- Megrendeléseket gyűjtő irodája: Budapest, IV kerület, Váci u. (Piaristák-palotája) a Magyar Agrár- és Járdekbank R.-t. fiókja. - Központi iroda: Budapest, Nácor-u. 16

kulóban, mely a balatonmelléki borok exportálásával fog foglalkozni.

A magyar borkereskedők a Magyar Kereskedelmi Csarnokban megtartott értekezletükön megállapították, hogy a szabad forgalomban az 1917. évi termésből mintegy 500.000 hl. bort sikerült Németországba és 1,200.000 hl.-t Ausztriába kivinni. Elhatározta az értekezlet, hogy a kereskedelemügyi, földmívelésügyi és pénzügyminiszter urakat küldöttség útján fogja felkérni arra, hogy a borkiviteli monopolisztikus terveket ejtse el, de semmiesetre sem intézkedjék a rendkívül fontos gazdasági kérdésre nézve addig, míg a kereskedelem és a termelés képviselőit meg nem hallgatja.

Uj hordógyári Rt. Egri Hordó- és Faáru gyári Rt. cég alatt az egri Agrár Takarékpénztár új hordógyári vállalatot alapított Egerben 600.000 korona alaptőkével.

A szesz.

A Középponti szeszfőzők kongresszusa. A magyarországi középponti szeszfőzők kongresszusát Mailáth József gróf nyitotta meg, aki hangoztatta, hogy sok bajjal és küzdelemmel járt az üzembelégzés. A kisüstieltől megfosztott termelőközönség egyrésznél még ma is ellenszenv nyilvánul meg, melyből kifolyóan a pálinkafőzés jogának új letéteményeseit nem támogatták. Ezután Papp-Ragány Albin dr. miniszteri tanácsos szólalt föl, majd Drucker Jenő dr., a Fractus igazgatója tartotta meg előadását. Rámutatott a sok nehézségre és rosszakaratra, amellyel a szövetkezetek találkozottak, végül határozati javaslatot fogadtak el, hogy a szilvaközéppontot a Fructusba olvassza be a földmívelésügyi miniszter és hogy a pénzügyminiszter csakis a középponti szeszfőzőknek engedje meg a körzetekben a gyümölcs-pálinkafőzést. A megindított vitában résztvettek Bódy Bódog (Arad), Vas József, Wetzel János, ki a boróka kitermelésének biztosítását, Kozma Andor, Szabó Sándor, ki a pénzügyi hatóságok kitanítását kérte, majd a hadinyereségadóról mondta el véleményét. Borsy Emil kérte, hogy a Fractus igazgatóságába a szeszfőző szövetkezetek három taggal képviseltesse magukat.

Nem szabad szeszt főzni gyümölcsből. A kormány a gyümölcsből való szesztermelés korlátozása tárgyában mult évben kiadott rendeletét módosította. A módosítás értelmében eper, boróka és szilva kivételével minden másnemű gyümölcsöt, továbbá e gyümölcsök hulladékait, végül bármilynemű gyümölcskészítményt szesztermelésre felhasználni tilos. E rendeletnek valószínűleg meglesz az a jó hatása, hogy keresztülhuzza az árdrágító gyümölcskereskedők spekulációját. Ezek ugyanis a maximált áru gyümölcsöt nem akarják piacra hozni és az volt a tervük, hogy inkább szeszfőzésre használják fel a gyümölcstermésüket, mert így többet kereshetnek rajta. Ezt a spekulációt most felborította a kormány tiltó rendelete.

A piac.

Olcsóbb a marhahus. A husforgalmi intéző bizottság revízió alá vette a marhahus eddigi árát s a két minőség helyett három állapított meg. Az elsőminőségű hus a vesepecsenye, ennek 18 korona az ára, míg a mai első minőséget második minőségűvé sorozta, különként 16 korona 80 filléres árral s a mai második minőséget harmadik minőségűvé 13 koronás árral. A levescsont ára két korona maradt. Csak az a baj, hogy ebből az olcsóbb husból a vendéglősöknek mi se jut.

Drágább lett a jég. A fuvar árának növekedése folytán a műjéggyárosok azzal a kéréssel fordultak a tanácshoz, hogy a jég árát újból állapítsa meg. A tanács a kérelemnek megfelelően a jég árát métermázsánként az eddigi hat korona husz fillér helyett hét korona husz fillérben állapította meg, kötelezte azonban a jéggyárosokat, hogy minden vásárcsarnok előtt

egy-egy kocsi tartanak, melyről a jeget árusítják. Kötelezte azonkívül őket arra is, hogy a város területén kocsikat járassanak, hogy a közönség könnyen kiszolgálható legyen. Minden kocsin mérlegnek kell lenni és a kocsirol kötelesek öt-tíz kilogrammnyi mennyiséget is kiadni a közönségnek. **Eg** a rendelkezés június 10-én lépett életbe.

Magyar gyümölcs Bécsben. A közélmezési minisztérium legutóbb a különböző elterjedt hírekkel szemben megállapította, hogy Ausztriába csak annak a cseresznyemennyiségnek egy részét engedték átszállítani, amelyik korán ér és a Budapestig való szállításig megromlik. Ugyanekkor a Neue Freue Presse hírül adja, hogy tizenötezer kilogramm magyar cseresznye és kétezeröttszáz kilogramm földieper érkezett Bécsbe. Egyáltalán nem valószínű, hogy ez a tizenöt mázsa cseresznye is korán érett és gyorsan romlandó lett volna.

Jóbarátok összejövetelei.

Június 19-én Mózer Frigyes vendéglőjében, IX., Tüzoltó- és Liliom-u. sarok.

Június 26-án Zsin Lajos vendéglőjében, IX., Soroksári-ut és Vágóhid-u. sarok.

Július 3-án Korl István vendéglőjében, VIII., Sárkány-utca 12.

Július 10-én Subik János vendéglőjében, X., Szent László-tér 3., Kőbánya.

Július 17-én Kuncze Ödön vendéglőjében, III., Szentendrei-ut 28., Ó-Buda.

Július 24-én Miskey Lajos üzletvezetőnél, Hadi Park, Városliget.

Július 31-én Gráff János vendéglőjében, VI., Andrassy-ut 80.

Augusztus 7-én Bischoff Pál vendéglőjében, IX., Közvágóhid-u. 8.

Kísérletek új ételzissirral. A főváros vegyészeti és élelmiszervizsgáló intézete a közélmezési miniszter megbízásából kísérletet folytatott egy újabb gyártott ételzissirral, amely tiszta fagyuból és olajból készül, fehér és szagtalan. A vegyészeti hivatal az ételzissirral a minap ételpróbát rendezett. Sütemény és tészta készült a zissirral és ezeket az ételeket a legutolsó tanácsülés alkalmával Hauschild fővegyész bemutatta a tanács tagjainak. A tanács tagjai konstataáltak, hogy a tésztaeműek jók és semmiféle utóízük nincsen. A tanács tagjaiban az ételpróba hatása alatt az a vélemény alakult ki, hogy amennyiben a viszonyok szükségessé tennék, ezt az ételzissirt lehetne a zsír pótlására használni. De bármennyire is izlett az új ételzissir a tanács tagjainak, azt hisszük, sokkal jobban teszik, ha bővítik a kőbányai sertésfűzlalót s mindent elkövetnek, hogy takarmányhoz jussanak. Azonkívül hasson oda a tanács a kormánynál, hogy a zsirt ne vigyék ki Ausztriába és Németországba, hiszen ott békében is nagyon szerették az ilyen mesterséges ételzissirt. Egyék meg most is, szívesen odaadjuk nekik, ha még olyan szagtalan is.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első-rangu kénes hévvízű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszaporogatók, uszodák külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők, hőlég, szénsavas- és villamos vízfürdők. A fürdők kltün őeredménnyel használnak, főleg csuszos bántalmaknál, és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenedij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld

az igazgatóság.

Főszerkesztő: Gyökössi Endre dr.

K
O
R
M
I
N

A CITROMZAMATNAK

HASZNÁLHATÓ:
SÜTÉSHEZ, FŐZÉSHEZ,
TEA IZESÍTÉSÉHEZ
LIMONÁDÉ ÉS
EGYÉBB HUSÍTÓHOZ

KG.-KÉNT 30 KORONA
TEAFIX TEAZAMAT
1 KÁVÉS KANÁL 1 PÖHÁR VIZHEZ ELENGENDŐ

KG.-KÉNT 35 KORONA
ÉCZETSÁVPOTLÓ
15-20 SZOROSAN HIGITHATÓ

KG.-KÉNT 40 KORONA
KORMIN VÁLLALAT
BUDAPEST, VII. KÁROLY-KIRÁLY-ÚT 17.
TELEFON **166-05.**

K
O
R
M
I
N

MEGYESZÉKHELYEN

egy elsőrendű
2 emeletes szálloda
étteremmel, kávéházzal
igen előnyös feltételek
mellett eladó. Részletes
felvilágosítással szolgál

AGRARIA
KERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Budapest,
Erzsébet-körut 2. sz.

Selmeczbányán korcsmahelyiséggel

egy 2 emeletes, alul régi hírnevű
kiváló pincével és 9 lakással bíró

ház

eladó. — Bővebbet: Zólomy Imréné
Selmeczbánya,
Deák Ferenc-utca 6. szám.

Zalai bor

prima 50 hektoliter
szabadkézből eladó

Gittlerné

II., Lövház-u. 22/a.
Telefon: 71.

„Ipar“-kávéház és vendéglő

berendezéssel együtt nyugalombavonulás miatt
1918 október 1-ig előadó.

Az italmérési engedély hához kötött, az üzlet-
helyiség a törvénytörvények áttelében van az ipar-
testületi épületben és kávéháza jó hírnevű
(II. r. kávéház). A mai viszonyokhoz képest a
biztos megélhetés könnyűleg kimutatható. A vétel-
árhoz 10.000 korona kell készpénzben. A hér
1918. évi szeptember 1-től havi 200 K, illetve
évi 240 K. Gépfegyver-tanfolyam van 2500 hon-
véddel Déván, épület kenyér nélkül adhat, ahány-
nak képes, 10 naponkénti előfizetés ellenében.

Ide figyeljen!

Mindenki, akinek a nyár folyamán
nagyobb mennyiségű **ecet**re van szüksége
intézzon hozzánk néhány sort és mi
felvilágosítjuk, hogy ecetet alig lehet ma kapni,
ellenben **igen finom kecskeméti**

ecetpótlóban

igen előnyös ár mellett szívesen állunk
rendelkezésére. Figyeljen jól a cégre!

Szesziforgalmi R.-T. Budapest

VI. ker. Nagymező-utca 28.

Eladó szálloda

felvidéki 15000 lakosu városban

tizenöt vendégszoba,
nagy kávéház,
nagy étterem,
nagy csapszék
italmérési joggal, lakással

Bővebbet: Budapest ügynök-utca 18. sz.
IV. emelet, ajtó 4.

Söraparátushoz

oldal légszivattyút emeltyűvel állandóan rak-
táron tart s szállít darabonként 70 kornáért

Béke gyártmány

SERÉNYI MIKSA fémárugyár Budapest
iroda V. Arany János utca 9. IV. em. ajtó 3.
Telefon hívó szám 5-04.

Fővárosi Sörfőző

R.-T.

Kőbányán

már az első évben

248.000 hl. sört

gyártott, ez bizonyítja legfényeseb-
ben söreink kitűnő minőségét.

Szent István dupla malátásör
utólerhetetlen

Gyártja a

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.

Budapest—Kőbánya.

LITCKE L.

pezsgőboryár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

—Frigyes főherceg
6 császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót 6 cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:

„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélkül)

1067/1918.

Árverési hirdetmény.

Nyustya község tulajdonát képező
vendéglő és szálloda
1919. évi január 1-től kezdődő 6 (hat) egymás-
után következő évre Nyustyán a községházá-
nál folyó évi augusztus 1-én délelőtt fél 12 óra-
kor tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet
ígérőnek bérbe fog adatni,

Kikiáltási ára 2500 korona.

Árverési feltételek Nyustya községházánál
a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nyustya (Gömör-kishont vrm.) 1918 május 27.

Valkó Artur
közjegyző.

Zéti István s. k.
bíró.

Nagyszabású szálloda

megyeszékhelyen
modern nagyvárosban
80 szobával, fénnyesen berendezett
kávéházzal, étteremmel, télikerttel,
táncteremmel kedvező
feltételek mellett eladó

WEISZ igazgató, Erzsébet-körut 2.

Stiller József

cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott
jégsekrengyára

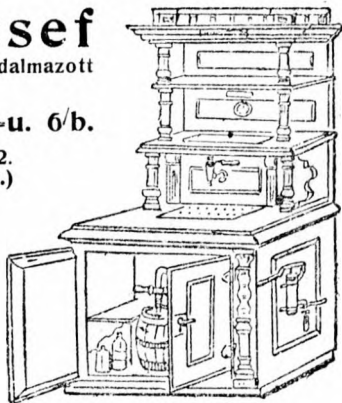
Budapest, Kazinczy-u. 6/b.

(ezelőtt Nagydíófa-u. 22.
Wesselény-utca sarok.)

Ajánlja kitűnő gyártmányait
mindennemű jégsekrengyek-
ben, sörkimérő készülékek-
ben, fagylatreservoizokban,
borkimérő asztalokban stb.

Jutányos gyári árak!
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapított 1873-ban.

IPARSÓ

fagylat, jegeskávé, hideg készítmények előállításá-
nál a jég szószár-, valamint hűtőeszközökhöz.
Minden felelősséget és értesítést szóbeli vagy
írásbeli kérdéskódásra díjmentesen nyújt
A Magyar Királyi Sójóvédék Vezérügynöksége
Budapest, V. ker. Vilmos császár-ut 32. szám.

Ha eladó vendéglője,
szállodája, vagy kávé-
háza van, ha venni
óhajt, **hi-desse** ezt a

VENDEGLŐSÖK

LAPJA-ban.

Alapított 1820.

Fanda Ágoston és Zimmer Péter utóda

Zimmer Ferenc

halmaggykereskedő, csász. és kir. udvari szállító

Budapesten

Telefon: József 48-94, Sürgőnycim: Zimmer halászmester Budapest

DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T.

BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36.

Saját palack-töltés

Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-,
korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét.

Különlegesség: dupla maláta kőször, kőkorsókban.
Nagyobb sörmennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Parafadugót veszünk!!

Használt, jókarban lévő, nem törött palackparafadugókat különként K 25.—

Uj parafadugókat előzetes megmintázás mellett, valamint
pezsőgdugókat a legmagasabb árban veszünk

FROMMER TESTVÉREK BUDAPEST, VI. TERÉZ-KÖRUT 23.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY-SERFŐZŐDE

Budapest-Kőbánya.

Fennáll:

1854 óta

A legújabb technikai berendezésekkel 1,000.000 hl.
felszerelt serfőzde évi gyártó képessége

Hordósrendelés Budapestre: VIII., Esterházy-u. 6. Telefon József 4-29. Angyal földi jég-
verem: Telefon 115-85. Budai jégverem: Telefon 43-40. Vidékre X. Külső Jászberényi-út 11.
Telefon: József 56-36 és József 56-38 Palackrendelés Budapestre és vidékre X. Külső
Jászberényi-út 11. szám. Telefon: József 56-37. Budapestre a városi sörakt-ekben is.

TORLEY

